

Alliu glichiu ding minnent sich under einenader

(Q48)

Jeden mistr praví, že vše, co je sobě rovné, se vzájemně miluje a spojuje se mezi sebou; a vše, co si není rovno se sobě navzáje vyhýbá a nenávidí se vzájemně.

Avšak jiný mistr praví, že není nic sobě nepodobnějšího, nežli země a nebe. Země má ve své podstatě, že je nebi vzdálená a nepodobná. Proto utekla od něj na nejnižší místo, a prto je nehybná, aby se mu ani trochu nepřiblížila. A nebesa ve své přirozenosti zaznamenala, že se od nich země oddálila a zaujala nejnižší místo. Proto stále a zcela působí plodivě na zemi a – podle učitelů – nemá celé širé nebe ničeho, ani na špičku jehly, co by v plnosti neposkytovalo zemi. Proto se země nazývá tím neplodnějším stvořením ze všech pomíjivých věcí.

A podobně já mluvím o člověku, který se učinil v sobě, v Bohu i mezi vším stvořením zcela nicotným a azaujal tak to nejnižší místo: V takového člověka musí Bůh plně vplynout, nebo není Bohem. To tvrdím při dobré, věčné a neutuchající pravdě, že se Bůh musí takového člověka, který se až do základu odevzdal, co do jeho možností úplně a naprosto zaplavit, že si ve svém životě, ve své bytosti, ve své přirozenosti, ani ve svém božství nepotřít nic, co by nemusel v úplnosti plodivým způsobem vdechnout do člověka, který se odevzdal Bohu a zaujal nejnižší místo.

Když jsem se dnes sem ubíral, přemýšlel jsem, jak bych vám měl co nejrozumněji kázat, abyste mi rozuměli. A tu jsem připadl na jeden příklad: jestliže mu správně porozumíme, pochopíte, co mám na mysli, i podstatného uvažování, které vám [tu] zvěstuji. Byl to příklad s mým okem a tímhle dřevem: Když mám otevřené oko, je to oko. [Ale i] je-li zavřené, je to [stále] totéž oko. Ale tím, že se dívám na toto dřevo ho nepřibývá ani neubývá. Teď to správně pochopte! Mé oko je samo v sobě jednotné, prosté a nesložené, a když ho otevřu a upřu pohled na dřevo, obojí zůstane stále stejné. Ale událost [vrženého] pohledu je jaksi sjednotí do něčeho, co bychom mohli pravdivě nazvat *okodřevo*, a dřevo je mým okem. Kdyby však bylo to dřevo nehmotné a tak zcela duchovní jako pohled mého oka, dalo by se doopravdy hovořit o tom, že má ono dřevo a mé oko jedno [a totéž] bytí. A je-li tomu tak u tělesných věcí, tím spíše je tomu tak u věcí duchovních. Vězte, že mé oko je mnohem více sjednoceno s okem nějaké ovce, která je za mořem a kterou jsme nikdy neviděl, nežli s mým uchem, se kterým přebývá v jedné bytosti; a je to tím, že má oko ovce stejnou účinnou podstatu, jako mé oko; proto [s ním] vykazuje větší sjednocenost v účinku, nežli jakou vykazují mé oči vůči mým uším, neboť ty mají odlišný účinek.

Už jsem kdysi hovořil o světle, které je v duši a je nestvořené a není stvořené podstaty. A o tomto světle stále hovořím na svých kázáních, neboť toho světlo pojímá Boha bezprostředně, nezakrytého a odhaleného, jaký je sám v sobě, čili v účinku vnitřního plození. A mohu opravdu říci, že toto světlo je více zajedno s Bohem nežli s jakoukoli jinou schopností, se kterou je spojeno v jedné bytosti. A měli byste vědět, že toto světlo v mé duševní bytosti není ani vznešenější nežli ta nejnižší a nejhrubší schopnost, jako sluch či zrak, nebo i jiné, které podléhají účinku hladu, žízně, mrazu nebo horka; a to je proto, že bytí je jedno a nesložené. Jestliže tedy [tyto] schopnosti chápeme v jejich [vlastním] bytí, jsou všechny jedním a všechny [jsou] vznešené; ale když je pojímáme podle jejich účinků, bude jedna vznešenější a mnohem vyšší nežli jiná.

Proto říkám toto: Kdykoli se člověk odvrátí sama od sebe a ode všeho stvořeného – nakolik to dokážeš, natolik budeš sjednocen a oblažen v jiskérce [své] duše, jíž se nedotýká čas ani místo. Tato jiskérka [se] odříká všeho stvořeného a nechce nic než samého Boha, jaký je v sobě. Nepostačí jí Otec ani syn ani Svatý duch, ani [všechny] tři osoby, pokud zůstává každá ve své specifčnosti. Vpravdě pravím že tomuto světlu nestačí ani sjednocení s splodivou podstatou boží. A povím ještě více, co zní ještě podivuhodněji: Pravím při dobré, věčné a neustávající pravdě a , že tomuto světlu nestačí ani prosté nesložené božské bytí, jež [nic ze sebe] nevydává ani nepřijímá, ale spíše chce zvědět, odkud toto bytí pochází; chce dospět k prosté nesložené podstatě, do ticha pouště, v níž

nikdy nebylo žádného rozdílu a odlišenosti, ani Otce, ani Syna , ani Svatého ducha, do [jeho] nitra, v němž již nikdo nepřebývá; a [teprve] tam se toto světlo spokojí, a je tam pak niternější, nežli je samo v sobě, neboť touto podstatou je prostý klid, nehybnost samého v sobě. A díky této nehybnosti získává pohyb vše a pochází veškerý život, a je to sám v sobě rozumný život.

Abychom žili tak intelektuálně nám pomoz všeobsáhlá Pravda, o níž jsem mluvil. Amen.